

over for arbejdsprocesser, der rummer større ulykkes- eller sundhedsrisiko.

Det fremgår tilsvarende af bemærkningerne til § 16 i lovforslaget, at arbejdsgiverens tilsynspligt også vedrører arbejdsudførelsen, samt at arbejdsprocessen i øvrigt forløber forsvarligt.

Hertil hører eksempelvis også tilsyn med, at arbejdsplaner overholdes i sikkerheds- og sundhedsmæssig henseende, og at eventuelle fejl i disse løbende korrigeres, idet arbejdsgiveren ikke kan forlade sig på, at arbejdere uden særlig teknisk uddannelse kan erkende sådanne fejl.

For så vidt angår arbejdslederen skal han også efter almindelig lov § 5 a (bl. a.) være opmærksom på ulykkes- og sundhedsfarer inden for det arbejdsområde, som han leder, og han skal endvidere gribe ind om nødvendigt.

Såvel arbejdsgiveren som arbejdslederen skal under deres instruktion af arbejderne indskærpe disse deres pligt til at medvirke til, at loven overholdes. Af bemærkningerne til § 28 fremgår, at dennes formulering tilsigter at skærpe kravene til de ansattes medvirken til fremme af sikkerhed og sundhed.

Spørgsmål 23:

ad § 16. Vil ændringen i § 16 ikke medføre, at loven dagligt overtrædes, idet effektiv kontrol kun kan udføres af en kontrollant for hver arbejder?

Svar:

Skærpelsen fra „rimeligt“ til „effektiv“ tilsyn er i overensstemmelse med hovedorganisationernes ønske. I en rapport fra disse til arbejdsrådet fra 1972 om revision af almindelig lov anføres bl. a.:

„Udvalget finder, at teksten i § 5 bør strammes og tydeliggøres, f. eks. ved erstatning af begreberne „tilbørligt værnet“, „rimeligt“ m. v.“.

Ændringen har endvidere sammenhæng med den stramning af pligterne, der ligeledes tilsigtes for arbejdslederne og de ansatte, jfr. således bemærkningerne til henholdsvis § 26 og § 28. Den må også ses i sammenhæng med, at lovforslaget prioriterer alle de implicerede indsats i samarbejdet om sikkerhed og sundhed højt.

Spørgsmål 24:

ad § 18. Burde initiativet ikke i stedet ligge hos arbejdsgiveren, og med hvilken begrundelse omfatter bestemmelsen kun skriftlige påbud?

Svar:

Bestemmelsen er formuleret således, at det er en rettinghed, sikkerhedsrepræsentanten eller tillidsmanden kan gøre brug af, hvis han ikke på anden måde er gjort bekendt med tilsynets skriftlige påbud. Sikkerhedsrepræsentanter eller tillidsmænd bliver normalt gjort bekendt med tilsynets påbud af den tilsynsførende, som de ledsager under inspektionen, af den arbejdsleder, der modtager påbudet for sin afdeling, fra arbejdsgiverens repræsentant i sikkerhedsudvalget eller direkte fra arbejdsgiveren. Herudover er de sikret ret til på eget initiativ at blive orienteret.

Arbejdsmarkedets parter har tiltrådt den foreslåede formulering i arbejdsrådet. For arbejdstilsynets vedkommende har man fundet ordningen hensigtsmæssig under hensyn til det anførte om, at sikkerhedsrepræsentanten eller tillidsmanden normalt ledsager den tilsynsførende under dennes inspektion, samt til at lovforslaget i højere grad end gældende lovgivning forudsætter en aktiv indsats fra begge parter i virksomheden, se også sidste led i formålsparagraffen.

Når bestemmelsen anfører *skriftlige* påbud, er begrundelsen den, at mundtlige påbud ofte ikke er konkrete. Mundtlige påbud gives ansatte m. fl. under inspektionen og kan vanskeligt dokumenteres.

Spørgsmål 25:

ad § 18

1) Vil ministeren kunne gå ind for en ændring af bestemmelsen, således at det bliver en pligt for arbejdsgiveren at gøre vedkommende sikkerhedsrepræsentanter og tillidsmænd bekendt med arbejdstilsynets påbud, jfr. § 78, og en ret for enhver sikkerhedsrepræsentant og tillidsmand ved virksomheden i øvrigt til at blive gjort bekendt med ethvert påbud, jfr. § 78.

2) Bør det præciseres i loven, at enhver (ikke blot alle ansatte) har ret til at rette henvendelse til arbejdstilsynet?